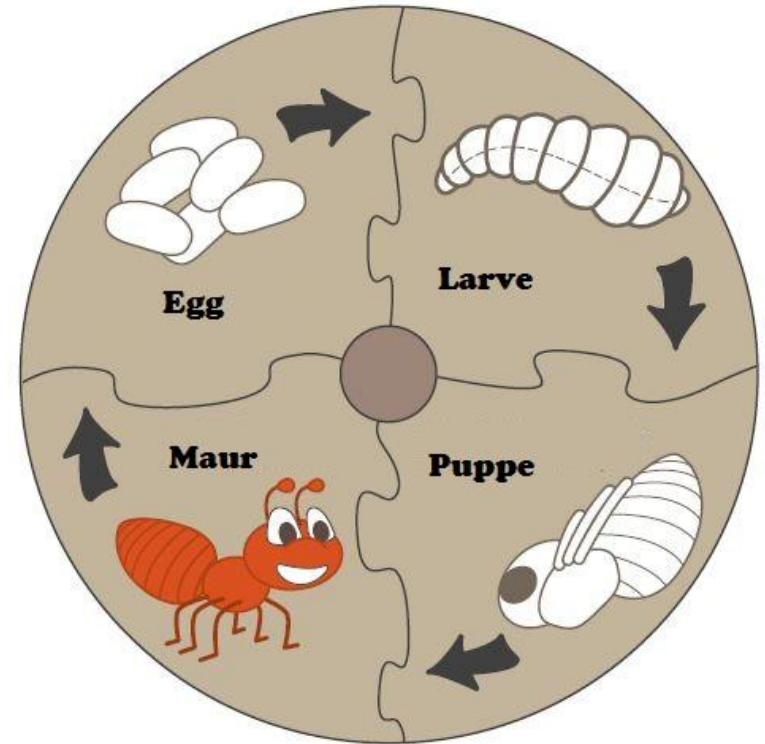

“Dyrene i skogen”

TRONDHEIM KOMMUNE

Et prosjekt om
ulike dyr i skogen
med videre fokus
på mauren

Laget av “Rød” gruppa
Iladalen barnehage
2019/2020

Ilabekken barnehager

med omsorg i et anerkjennende
og inkluderende miljø

Introduksjon

Enhetens tema: “Bærekraftig utvikling”

Vi samler barna på matsalen, som er “vårt” rom for arbeid med prosjektarbeid i år.

Først snakker vi om hva vi jobbet med i fjor (“Livet i havet”), og om viktigheten av ***å tenke på naturen og bærekraft.***

Videre snakker vi om hvordan det ***VI gjør, kan påvirke naturen,*** og spesielt ***dyrelivet.*** Og det er nettopp det vi skal lære enda mer om i årets prosjekt.

Vi ***tenker, samtaler og deler kunnskap*** om skogen og hva som kan finnes der ute..? Det barna kommer med noterer vi oss ned på et ark og bruker som utgangspunkt videre..

Hva finnes ute i skogen?

Barna starter med å fortelle ***hva de VET*** vi kan finne i skogen.

I skogen er det selvfølgelig masse ***trær***. På bakken finner vi ***gress og mose***. I trær og på bakken er det ***kongler***, og inne i skogen bor det en del ***dyr***.

Dyrene som bor i skogen er blant annet: ***Ekorn, Elg, Hare, Bjørn, Pinnsvin, Ugle, Hjort, Mark, Maur, Mygg, Fluer, Bier*** og sikkert en god del andre.

For å huske på hvilke dyr vi har i skogen, lager vi oss en ***felles plakat***.

Vi lager plakater

FELLES OPPGAVE - FELLES FOKUS - FELLES FORSTÅELSE

Her samarbeider vi om å **fargelegge bokstaver** og **lime** på bilder til en felles plakater om **“dyrene i skogen”**. Ved hjelp av denne kan vi gå bort til tavla vår for å **se på og samtale** rundt temaet når vi er i barnehagen. På denne måten har vi sammen skapt en **felles forståelse** av temaet vi arbeider med.

På tur med mikroskop og iPad

Tidlig i høst pakket vi tursekken og tok trikken opp til Lian. Denne gangen hadde vi med oss både **digitalt mikroskop**, **iPad** og **forstørrelsesglass**.

Så var tiden inne for å **utforske, studere og undre oss** over “hjemmet” til flere av dyrene i skogen. **Hvor bor de? Ser vi noe spor?**

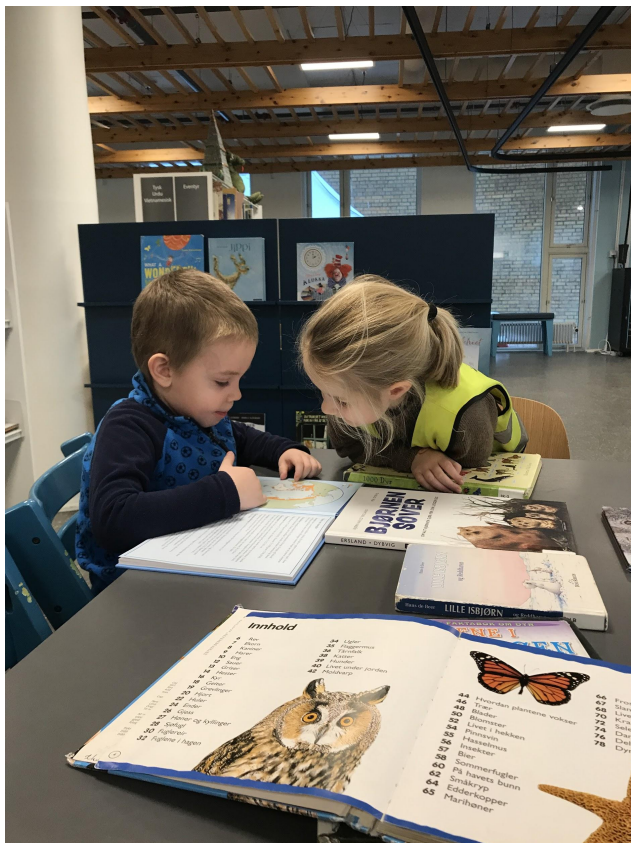

*“Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.”
(Rammeplanen)*

Kikkert er gøy!

Biblioteket - Fakta fra bøker

Vi har vært noen runder på biblioteket tidligere, og er derfor en smule kjent når vi kommer hit.

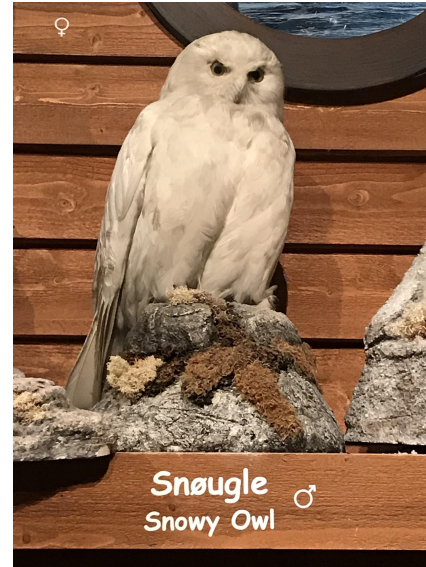
De har en egen avdeling for **bøker om dyr** - og her leter vi sammen etter dyr som vi vil finne ut mer om.

Vi ser på **bilder** sammen og samtaler rundt det vi ser. De voksne **leser** også fra noen av bøkene.

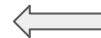
Her er det mye man kan låne og ta med seg, både i **barnehagen** og **hjemme!**

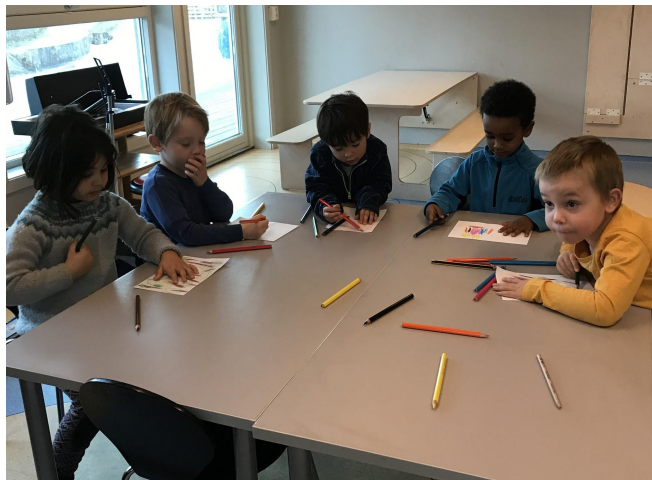
Vitenskapsmuseet

I år som i fjor besøker vi vitenskapsmuseet. Oliver, Hamdo og Gustav studerer den store elgen - også kjent som **skogens konge!**

Tegneoppgave

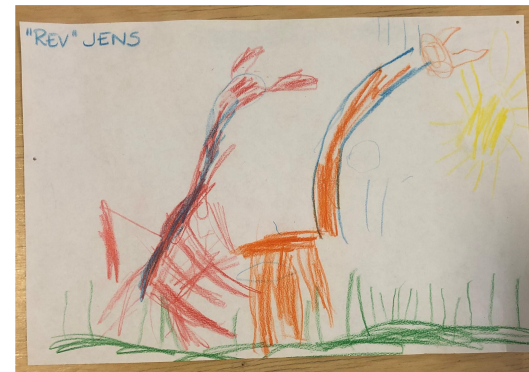
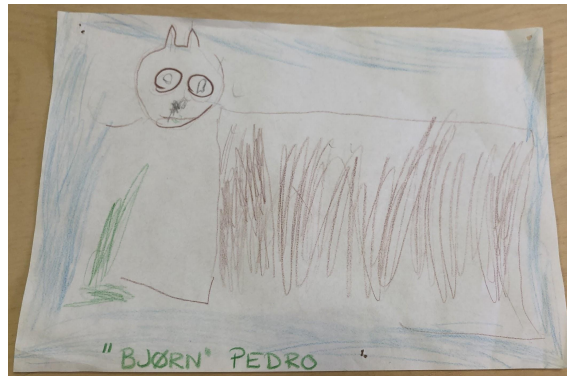

Etter å ha snakket mye om dyra i skogen og samtidig vært på både **bibliotek** og **museum**, var det tid for å uttrykke seg litt **estetisk** gjennom **tegneoppgave**.

Barna fikk selv velge seg ut et dyr de ville tegne, og vi hadde bilder opp på **smartboarden** for **inspirasjon**.

Først var oppgaven litt vrien, hvor flere av barna uttrykte at de **“ikke kan”** eller **“ikke klarer”**, men med **oppmuntring fra voksne og andre barn**, klarte alle barna å tegne noe og **mestringsfølelsen** etterpå var stor!

"Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede"
(Rammeplanen)

Fra “dyrene i skogen” til “mauren”

Rød skogsmaur

MAURTUA

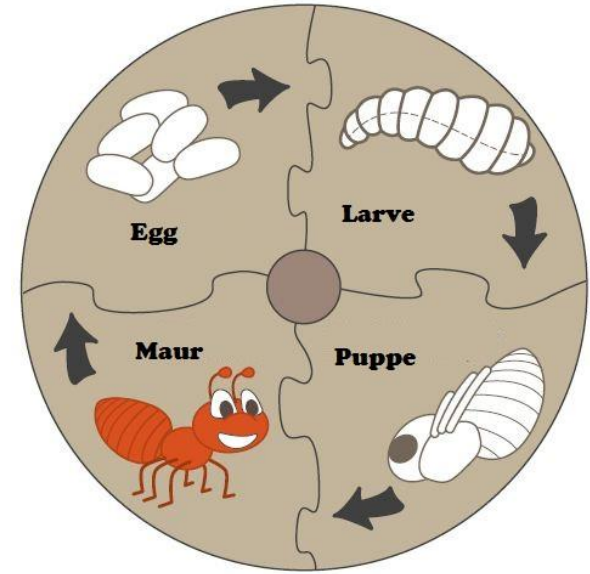
En maurtue er som en stor by med **over tusen maur**. Sjefen er **dronninga**. Hun er den største i tua og **mamma** til alle de andre. Dronningen holder til under jorda og går aldri ut. Det eneste hun gjør er **å legge egg**. Hun kan bli 20 år og legge mange millioner egg.

Etter å ha jobbet med “dyrene i skogen”, finner vi ut at temaet er litt vel stort og at det er lettere å **holde fokus** om vi går i **“dybden”** rundt et **spesifikt dyr eller art**. Vi bestemmer oss for **mauren** - som er et svært interessant vesen.

Egg

Maurens syklus

Vi har også lært oss en del fakta om mauren gjennom NRK sine program.
Blant annet fra:

- **“Planetpatruljens miljøfakta: Fakta med Elle”:**

<https://nrksuper.no/serie/planetpatruljen-oskar-svarer/DNPR96901716/sesong-2/episod e-6>

- **Matias’ Mikroverden:**

<https://nrksuper.no/serie/barne-tv/MSUS55009419/28-06-2019>

Maleaktivitet

Vi har studert mauren nærmere, og var nå klare for å **konstruere** våre egne maur.

Vi brukte **eggekartong** som vi malte på, før vi lagde beina med **piperensere** og antennene med små **pinner**.

Eggekartong

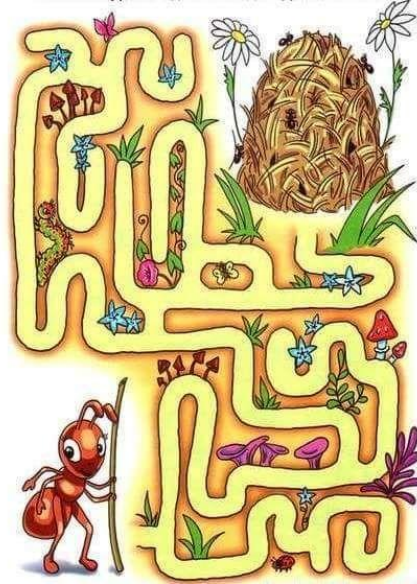

Maling

Piperensere

“Hjernetrim”

For de som satt å ventet på å få male, ble det satt i gang en egen oppgave med litt “*hjernetrim*”.

Barna fikk utdelt ulike **oppgaveark**, hvor man skulle finne veien enten fra **mauren** → **maten** eller **mauren** → **maurtua**

Naturmaterialer

Når våren lar vente på seg, har vi ikke fått sett noe særlig med maur ute i år. Men, vi har lært hvordan den ser ut, så da kan vi **lage en maur** med det vi finner av **materiale ute i barnehagen**.

Her lages det en maur med ulike **steiner og pinner** funnet rundt på bakken i barnehagen→

Barnehagen skal bidra til at barna bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk. (Rammeplanen)

Maur i barnehagen

Prosjektet vårt ble plutselig satt på “vent” da **COVID-19** snudde verden på hodet.

Barnehagen stengte for de fleste av oss, men noen barn og voksne var her, og vi hadde et par dager med sol og vårtemperaturer, som fikk oss til å se etter **maur innenfor barnehagens gjerder**. Og etter litt leting, fant vi noen. →

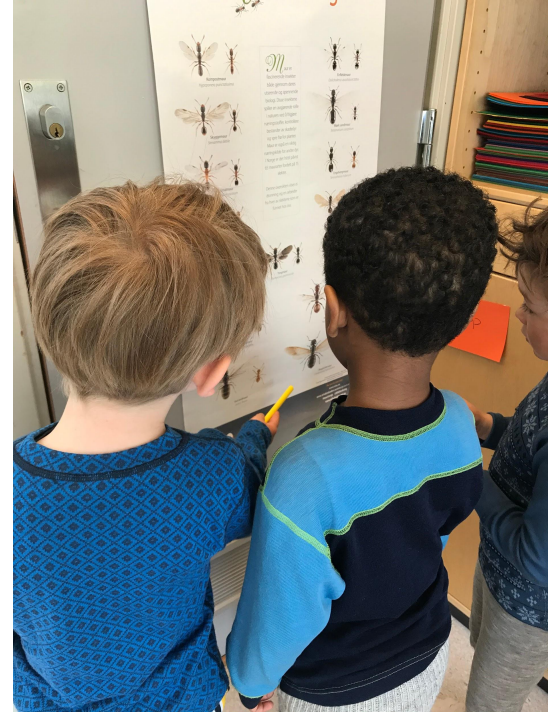
Like ved sandkassen på småbarn kunne vi finne noen maur luske rundt og det var morsomt å la de **krype over hånda**

Små maur var også å finne for flere barn i løpet av **mai** måned, og her bestemte vi oss for å fange en maur og legge den i et **forstørrelsesglass** for å ta en nærmere titt!
Barna studerer mauren nøye i glasset.

Maurplakat

Vi har skaffet oss en **plakat** med “Maur i Norge” hvor vi kan **studere utseende** på de ulike maurartene vi kan finne og lære oss **hva de heter**. Tenk at det finnes rundt **65 ulike maurarter i Norge** fordelt på **15 ulike slekter!** En av favorittene er **“Skogstokkmauren”**.

Veien videre → Utforske maurtua..

UTSTYR:

Ha med oss div. matrester fra kjøleskap (syltetøy, ost, makrell..?)

Et fat eller lignende å ha maten på (Kan også ha hvite ark om vi vil spre maten)

Forstørrelsesglass/kopp å ha mauren i.

Digitalt mikroskop og ipad.

Ta bilder og videoopptak

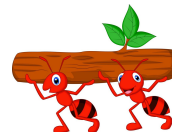
FRAMGANGSMÅTE:

1. Finn en maurtua vi vil observere. Her legger vi ut åte til maurene ved å plassere maten på fat eller hvite A4-ark i 1, 10, 20, 30, 40 og 50 meter fra maurtua. Hva maurene liker å spise avhenger av art og årstid. Det kan derfor være lurt å legge ut noe med mye sukker, noe med mye protein og noe med mye fett (syltetøy, fisk og litt smør).

2. Begynn så å studere hvordan maurene beveger seg rundt tua.

- Går de på maurstier?
- Hva har de med seg hjem til tua?
- Frakter de noe bort fra tua?
- Hvordan er størrelsesforholdet mellom det de frakter og maurens egen størrelse?
- Kan vi se maur som samarbeider?

3. Hva er byggematerialet i tua?

Evaluering

Hva har vi lært?

I løpet av denne prosjektperioden har vi lært mye og variert om dyrelivet i de norske skoger. Vi startet prosjektet med temaet “dyrene i skogen”, og barna var ivrige på å lære mer om de ulike dyrenes liv. **Hvem er størst/minst? Hva lever de av? Og kunne vi finne noe spor av dyrene på tur i skogen?** Etter mye søking og forskjellige fokus, bestemte vi oss for å få en **felles lærdom rundt et av dyrene**, og endte opp med “mauren”. Her koblet alle barna seg på og vi rakk også å lære en del om den, samt at noen fant maur i barnehagen også. Videre hadde vi plan om å få undersøkt det spennende livet som kan foregå i maurtua. Grunnet **Covid-19**, kom vi ikke helt i mål med alle planene vi hadde på vårparten. Men, vi vet av erfaring at barna **bevarer interessen og nysgjerrigheten** sin videre, og at vi fortsatt utover sommeren og høsten **kan utforske mer om temaet om vi ønsker det**.

Å arbeide med prosjekt:

Vi ser at barna har stor **GLEDE** av å jobbe med prosjektarbeid. Når onsdagene kom og det var tid for å samles på matsalen jublet barna og viste interesse for å skulle **få lære mer og skape mer!** Under slikt arbeid er det så mye samhandling mellom barna, samt barn - voksen. Barna oppdager noe som de blir opptatt av, noe utenfor dem selv, noe som samler dem. **Det oppstår en møteplass**. Noen ganger utløser slike møteplasser **fysisk aktivitet**, andre ganger **lek**, noen ganger **refleksjon**, andre ganger **glede og humor**. **Ofte blandes alt dette sammen**. Det taktile løser ut tanker, tankene løser ut lysten til å undersøke, utforskningen løser ut erfaringer og kompetanse.

Når barnehagen stengte og vi var borte fra hverandre en stund, var det flere barn som hadde uttrykt at de savnet barnehagen og det å få jobbe videre med prosjektet og lære og utforske enda mer - **Det viser at det setter spor!**

Rammeplanen

barnehagens fagområder

“Antall, rom og form”

“Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet”.

I prosjektarbeid er vi opptatt av nettopp dette med å utforske og få forståelse for sammenhenger. Vi undersøker, sammenligner, sorterer, måler, teller osv. Vi resonnerer og søker svar og løsninger.

“Etikk, religion og filosofi”

Dette fagområdet jobber vi mye med når vi tenker “bærekraftig utvikling”. Hvordan våre handlinger kan påvirke ting rundt oss og hvordan vi skal være mot hverandre som mennesker og mot naturen og dyrelivet. Også respekt og forståelse for ulikheter er noe vi har hatt fokus på, samt å skape gode og sunne holdninger.

“Nærmiljø og samfunn”

Under dette fagområdet skal barna blant annet få kjennskap til eget nærmiljø, samfunnet og verden. Vi drar mye på turer i nærmiljøet og barna får også medvirke i hvor vi skal ferdes. Barna lærer å orientere seg og ferdes trygt både i skogen og i byen.

“Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn”.

Rammeplanen

barnehagens fagområder

“Kommunikasjon, språk og tekst”

I arbeid med prosjektet lærer vi en del nye ord og utforsker mye nytt som gir økt språkkompetanse og forståelse. Vi legger vekt på refleksjoner og undring. Vi bruker mye konkreter for å bidra til felles forståelse. Vi leser i bøker, jobber med skriftspråk ved å skrive selv og tar i bruk digitale verktøy.

“Kropp, bevegelse, mat og helse”

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt.

Vi bruker kroppen og sansene våre gjennom store deler av dagen. Barna bruker det de opplever og lærer i leken og ser sammenhengen mellom hvordan sunn mat og fysisk aktivitet har virkning på læring og helse vår, både mentalt og fysisk.

“Kunst, kultur og kreativitet”

I prosjektarbeidet er det mye arbeid som omhandler dette fagområdet. Vi har vært på blant annet museum, hvor de får sett utstoppede dyr på nært hold og turer i skogen for å utforske på egen hånd med blant annet mikroskop og iPad. Vi uttrykker oss og skaper ting gjennom både tegning, maling og bygging med ulike materialer.

“Natur, miljø og teknologi”

Under prosjektet, men også ellers i hverdagen, arbeider vi med at barna skal få gode opplevelser med natur og friluft. Vi drar på turer og lærer oss om hvordan vi skal ta vare på det rundt oss. Vi passer på å forlate området ryddig uten søppel og andre “farer”. Vi lærer barna om respekt og hvordan det vi gjør kan få konsekvenser for det som kommer etter oss.

Laget av "Rød" gruppa

"Det man hører
glemmer man.
Det man ser,
husker man.
Det man gjør,
forstår man."

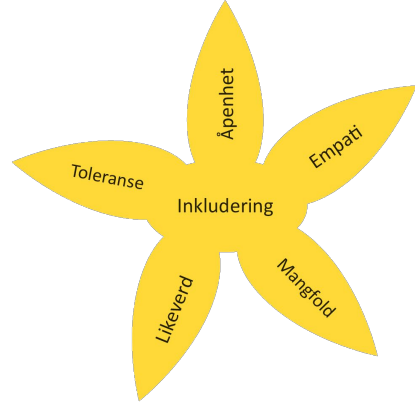
- Loris Malaguzzi -

Barna på Rød

Pedagogisk leder: Christina Berg

Barne - og ungdomsarbeider: Kristin Ytterdal

Ilabekken barnehager
Iladalen barnehage
Mellomila 51
7018 Trondheim

